

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/145/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313206383
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5313206383.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore žalobkyne: P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O., M. XXXX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanej: Stredoslovenská distribučná, a. s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36 442 151, v konaní o zaplatenie 685,- eur príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 11C/63/2013-397 zo dňa 28. októbra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku I. m e n í tak, že žalobu žalobkyne z a m i e t a .

Vo výroku II., ako odvolaním strán sporu nenapadnutom, p o n e c h á v a rozsudok prvoinštančného súdu n e d o t k n u t ý .

Vo výroku III. rozsudok prvoinštančného súdu p o t v r d z u j e .

Žalovanému p r i z n á v a vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku V. m e n í tak, že žalobkyňa j e p o v i n n á nahradiť Slovenskej republike trovy konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalovanému uložil zaplatiť žalobkyni 266,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 266 eur od 8.10.2013 do zaplatenia, všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku, konanie v časti o zaplatenie 260,42 eur zastavil, žalobu vo zvyšku zamietol, žalovanému uložil nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 26,20 % z prisúdenej sumy 266 eur a nahradiť Slovenskej republike trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyvodil zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorá vznikla poškodením zariadení žalobkyne v nadväznosti na ust. § 420a OZ v dôsledku nesprávneho fungovania - preťaženia transformátora žalovaného ako distribútora elektrickej energie do domácnosti. Z dokazovania považoval za preukázané, že nezabezpečil adekvátnu prevádzkyschopnosť prenosovej sústavy, spoľahlivú a bezpečnú dodávku elektrickej energie, následkom čoho došlo k vzniku prepätia v prenosovej sústave, čo vyústilo do vzniku škôd na zariadeniach žalobkyne. Spornosť tvrdení žalovanej, či spotrebiče boli v okamihu vzniku škody napojené na prívod elektrickej energie, považoval za

odstránenú svedeckými výpoveďami svedkov S. S. a O. S., ktorí potvrdili, že v rozhodnom časovom intervale vo večerných hodinách 16.2.2013 na elektronických zariadeniach pracovali a boli pripojené do siete. Výšku škody mal preukázanú znaleckým posudkom znalca Ing. Meravého, ktorý ju vyčíslil na notebooku ACER 5744 vo výške 266 €, na osobnom počítači NO NAME 155,58 €, vychádzajúc z podkladov, ktoré mala žalobkyňa k dispozícii. Elektronické zariadenia v domácnosti žalobkyne sa po ich poškodení už nenachádzali v dôsledku ich znehodnotenia. Vychádzajúc z uvedeného v rozsahu škody na notebooku ACER vo výške 266 € zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni uvedenú sumu. V rozsahu náhrady škody na osobnom počítači NO NAME súd návrh žalobkyne zamietol z dôvodu skutočnosti zistenej výsluchom svedkyne O. S., ktorá tvrdila, že osobný počítač dostala ako darček na Vianoce od svojich rodičov. Vyvodil tak nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne na uplatnení predmetnej náhrady škody. V časti zaplatenia sumy 260,42 € žalobkyňa zobrala podaním zo dňa 9.5.2016 žalobcu späť z dôvodu ustálenia výšky škody vykonaným znaleckým dokazovaním a preto v tejto časti postupom podľa § 145 ods. 3 CSP súd konanie zastavil. Žalobu čo do sumy 3 € zamietol, pretože zrejme chybou v počítaní žalobca nechal žalobu späť čo do sumy 263,42 €, v rozdiel medzi pôvodne uplatneným nárokom na náhradu škody v sume 685 € a výškou škody stanovenou znaleckým posudkom na 421,58 €, ale len čo do sumy 260,42 €. Omeškanie žalovaného ustálil dňom po doručení platobného rozkazu, 8.10.2013 a zaviazal žalovaného uhradiť žalobkyni ako príslušenstvo pohľadávky 5,50 % úrok z omeškania z priznanej sumy 266 € od 8.10.2013. Výšku úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch určil v zmysle nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ku dňu omeškania ako 5 percentuálnych bodov + 0,50 % základná sadzba ECB = 5,50 %). V rozdiel uplatneného úroku z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu v spore. Zároveň priznal štátu nárok na náhradu ním predpokladaných trov dôkazu vo vzťahu k tej sporovej strane, ktorej uložil povinnosť nahradiť trovy konania protistrany.

3. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručila odvolanie žalobkyňa. Nestotožnila sa s rozsudkom prvoinštančného súdu vo výroku III., čo do sumy 155,58 €, ktorú súd zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne. Za potrebné považovala uviesť, že svedecká výpoveď dcéry O. nekorešponduje s ostatnými dôkazmi, ktoré boli vykonané v priebehu dokazovania. Pokiaľ i svedkyňa uviedla, že osobný počítač "dostali od rodičov na Vianoce", nie je zjavné, kto mal byť obdarovaný a počas ktorých Vianoc (ktorého roku) mala dcéra s nedefinovanými osobami tento počítač dostať. Počítač bol zakúpený pre účely celej rodiny, vlastníctvo k nemu nikdy na nikoho iného žalobkyňa nepreviedla. Svedkyňa bola v roku 2009 navyše maloletá a vlastnícke právo žalobkyne potvrdili i ostatní v konaní vypočutí svedkovia. Pokiaľ v bode 23 odôvodnenia rozsudku zamietol žalobu čo do sumy 3 € domnievajúc sa, že zrejme chybou v počítaní žalobca nechal žalobu späť, poukázala na str. 16 znaleckého posudku Ing. Meravého č. 6/2014, podľa ktorého hodnota poškodených zariadení spolu predstavuje sumu 424,58 €. Pôvodne bola uplatňovaná suma 685 €, a preto správne žalobkyňa vzala žalobu späť čo do rozdielu, t.j. čo do sumy 260,42 €. Správne mal preto prvoinštančný súd žalobkyni priznať 424,58 €, zároveň i nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko rozdiel medzi pôvodne uplatneným nárokom a výškou škody stanovenou znaleckým posudkom nemožno považovať za neúspech žalobkyne, výška škody závisela od znaleckého dokazovania. Rozhodnutie súdu označila s poukázaním na tieto skutočnosti za arbitrárne, prekvapivé, nenapĺňajúce základné požiadavky zákonnosti. Žiadala ho preto čo do výrokov I., III. a IV. zmeniť a jej žalobe vyhovieť.

4. Žalovaný v odvolaní proti rozsudku prvoinštančného súdu vymedzil rozsah odvolania čo do výrokov I., IV. a V. Zastal názor, že rozhodnutie prvoinštančného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd konštatoval, že v konaní nebola jednoznačne preukázaná zodpovednosť žalovaného za škodu v zmysle ust. § 420a ods. 1, 2 OZ, najmä príčinná súvislosť medzi okresným súdom vyslovenou zodpovednosťou žalovaného za vznik škody a vznikom škody tvrdenej žalobkyňou. Z pôvodného rozhodnutia okresného súdu nebolo možné zistiť, na základe akých skutočností ustálil príčinnú súvislosť medzi zodpovednosťou žalovaného a tvrdým vznikom škody na veciach, ktoré žalobkyňa súdu ani znalcovi nepredložila, sama pritom skonštatovala, že ich vyhodila a nie je teda schopná tieto veci súdu predložiť. Odvolací súd tak považoval pôvodné rozhodnutie okresného súdu za nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, tiež nemal za jednoznačne preukázanú zodpovednosť žalovaného za vznik škody spôsobenej jeho prevádzkovou činnosťou. Názor odvolacieho súdu je pre okresný súd záväzný a teda okresný súd sa mal v novom konaní zaoberať i príčinnou súvislosťou medzi ním ustálenou zodpovednosťou žalovaného za vznik škody a samotným vznikom škody. K tejto otázke zaťažovalo dôkazné bremeno žalobkyňu, ktorá musela preukázať, že ňou tvrdené poškodené veci sa v domácnosti nachádzali a že aj boli

v čase havárie pripojené do siete a že ak k ich poškodeniu skutočne došlo, toto poškodenie bolo v príčinnej súvislosti s poruchou transformátora. Tiež uložil súdu prvej inštancie zdôvodniť, prečo neprihliadol na závery znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva a potvrdenie opravovne transformátorov. Zastal názor, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s právne záväzným názorom súdu druhej inštancie. Pokiaľ ide o posúdenie zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu, pri jeho prevádzkovej činnosti zotrval na skutkových tvrdeniach uvedených v odvolaní voči rozsudku okresného súdu zo dňa 27.11.2017. Okresný súd opätovne v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu ustálil zodpovednosť za škodu žalovaného pri jeho prevádzkovej činnosti bez toho, aby doplnil a zdôvodnil, prečo neprihliadol na výsledky znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva a stanoviska opravovne transformátorov. Pri rozhodovaní vychádzal najmä zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. Meravým pod č. 6/2014. Znalec skonštatoval, že transformátor mohol byť v zimných mesiacoch preťažovaný, jeho tvrdenie tak zostalo len v hypotetickej rovine a nemožno z neho vychádzať. Taktiež sa nestotožnil s tvrdením znalca Ing. Meravého, že ku vzniku škody došlo hrubým porušením zo strany žalovaného. V znaleckom posudku Ústavu súdneho inžinierstva bolo konštatované, že zo strany žalovaného nedošlo v danom prípade k porušeniu žiadnych zákonom predpísaných povinností žalovaného a žalovaný nemohol vznik poruchy predvídať, išlo o náhodný jav. Tento znalecký posudok jednoznačne preukazuje tú skutočnosť, že žalovaný objektívne nemohol predvídať vznik predmetnej poruchy, teda žalovaný dostatočne preukázal liberačný dôvod na zbavenie sa zodpovednosti za vzniknutú škodu. To, že príčinou vzniku škody mohla byť aj výrobná vada transformátora, bolo skonštatované aj v kontrolnom znaleckom posudku Ing. Holjenčíkom. Pokiaľ i bola spochybnená pravdivosť termovízie vyhotovenej žalovaným 9.1.2013, termovízne meranie predložené Ústavu súdneho inžinierstva nebolo možné účelovo nafingovať. Záznam z tohto merania obsahuje aj fotografie urobené priamo na mieste v deň vykonania tohto merania. Termovízne meranie vykonané mesiac pred vznikom poruchy nepotvrdilo žiadne preťažovanie transformátora, ani nenaznačilo blížiaci sa vznik poruchy. Ako už bolo uvedené, príčinou poruchy bol zvýšený prechodový odpor vo vnútri nádoby, ktorý vznikol nedokonalým dotiahnutím spojov vo výrobnom podniku. Nestotožnil sa s názorom súdu, že nepreukázal existenciu náhody a všetku starostlivosť, ktorú možno rozumne požadovať, aby ku škode nedošlo. Zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnych predpisov a zo stanoviska opravovne transformátorov jednoznačne vyplýva, že k poruche došlo v dôsledku výrobnéj vady. Ďalej namietol, že nie je dodávateľom elektrickej energie, ale len jej distribútorom. Za sporné považoval, či je vôbec vecne pasívne legitimovaný v danom spore, nakoľko ani skutočnosť, že z obchodného registra žalovaného vyplýva predmet podnikania distribúcia elektriny, nezakladá podľa jeho názoru jeho pasívnu legitimáciu a za pasívne legitimovaný subjekt považoval dodávateľa elektriny, s ktorým má žalobkyňa uzatvorenú zmluvu o dodávke elektriny. Táto bola uzatvorená medzi žalobkyňou a spoločnosťou Stredoslovenská energetika, a.s., ktorá je iným právnym subjektom. Žiadal preto rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zotrvala na skutočnostiach uvedených v odvolaní. Zodpovednosť žalovaného za vzniknutú škodu považovala za nepochybne danú s tým, že jasne a jednoznačne preukázala príčinnú súvislosť medzi zodpovednosťou žalovaného za vzniknutú škodu a vznikom škody tvrdenej a riadne preukázanej.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne nesúhlasil s tým, že svedecká výpoveď O. S. nekorešponduje s ostatnými dôkazmi. To, že znalec Ing. Meravý stanovil zostatkovú hodnotu osobného počítača neznamená, že jeho vlastníčkou je žalobkyňa. Do skončenia dokazovania neboli zo strany žalobkyne predložené jednoznačné dôkazy, že jeho vlastníčkou bola. Žalobkyňou predložené čestné vyhlásenia nemožno v odvolacom konaní akceptovať ako dôkaz, nakoľko boli predložené až po tom, čo súd vyhlásil dokazovanie za skončené.

7. Vo vyjadrení žalobcu k podaniu žalovaného uviedla, že osobný počítač bol zakúpený pre potreby celej rodiny. Svedecká výpoveď O. S. je neurčitá a je v rozpore s ostatnými dôkazmi. Žiadala preto vyhovieť odvolaciemu návrhu.

8. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne v plnom rozsahu odkázal na tvrdenia uvedené v odvolaní. Aj keď žiadny právny predpis neprikazuje uchovávať poškodené spotrebiče počas doby trvania súdneho sporu, bolo na zodpovednosti žalobkyne a v jej záujme si uvedené poškodené spotrebiče ponechať za účelom znaleckého skúmania, ktoré malo preukázať príčinnú súvislosť medzi vznikom

poruchy a údajným vznikom škody na spotrebičoch. Zotrvával na námietke nedostatku pasívnej legitímácie v spore.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k podaniu žalovaného zotrvala na dôvodoch podaného odvolania a na predchádzajúcich vyjadreniach a žiadala rozhodnúť v zmysle odvolacieho návrhu.

10. Na podklade dovolania podaného žalobkyňou Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1Cdo 157/2020 zo dňa 25. mája 2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10. júna 2020 sp. zn. 7Co/37/2020, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu rozpornosti, nezrozumiteľnosti, nepresvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu o vzťahu k výpovediam svedkov a znaleckému dokazovaniu a jeho prekvapivosti.

11. Odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom, predovšetkým oboznámením listinných dôkazov založených v spise a prečítaním podstatných svedeckých výpovedí.

12. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd z výsledkov vykonaného dokazovania nedospel k správnyim skutkovým zisteniam a následne ani vec správne právne neposúdil.

13. Pokiaľ v podanom odvolaní žalovaný prioritne namietal nedostatok vecnej pasívnej legitímácie v spore, je potrebné uviesť, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie hmotnoprávny vzťah strany sporu k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Otázku, či žalobca bol v spore aktívne legitímovaný, t. j. či bol nositeľom tvrdeného hmotného práva a či správne označil osobu - nositeľa tvrdenej povinnosti, teda, či ním označený žalovaný bol v spore naozaj pasívne legitímovaný, rieši súd až v samom závere konania, až z meritórneho rozhodnutia vyplynie autoritatívny záver o otázke vecnej legitímácie účastníkov konania.

14. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd preto k vznesenej námietke zo strany žalovaného považoval za potrebné uviesť, že prenos elektrickej energie od výrobcu k spotrebiteľovi je zabezpečovaný cez distribučné spoločnosti na Slovensku, ktorých hlavnou činnosťou je distribúcia elektriny vlastnou distribučnou sústavou až ku konečnému spotrebiteľovi. Tým pádom zodpovedajú za prevádzku distribučnej sústavy a podliehajú pravidlám regulácie v zmysle príslušnej legislatívy. Napokon v priebehu konania samotná žalovaná potvrdila, že si plní povinnosti v zmysle zákona a príslušných noriem vykonáva preventívne prehliadky a revízie distribučných zariadení na predchádzanie porúch a zabezpečenie spoľahlivej prevádzky, čo v priebehu konania i preukazovala, s tým, že nad rámec legislatívou predpísaných činností zaviedla termovízne meranie transformačných staníc a sama vykonala termovízne merania, kontrolu a údržbu transformačnej stanice a údržbu transformátora. Svedok Ing. P. O., zamestnanec žalovaného, potvrdil, že pracovníci údržby majú na starosti zabezpečovanie bezpečného stavu príslušnej prenosovej sústavy, kontrolu realizujú raz za štyri roky a znalcovi predložil správu o vykonanej revízii z roku 2009. V rozhodnom období, 16.2.2013, na základe hlásenia odberateľa o vzniknutej poruche prezrel dotknutý transformátor a meraním zistil "odpálenie preponky".

15. Na poklade uvedeného odvolací súd ustálil, že žalovaný je vecne pasívne legitímovaným subjektom v predmetnom spore. Jeho zodpovednosť za vzniknutú poruchu na transformátore vyplýva i z príslušných ustanovení zákona o energetike č. 251/2012 Z.z., konkrétne ustanovenia § 31 ods. 1 písm. e) bod 6 zákona, podľa ktorého prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo obmedziť alebo prerušiť bez nároku na náhradu škody okrem prípadov, ak škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa distribučnej sústavy, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu distribúciu elektriny pri poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania, čo znamená, že predmetné zákonné ustanovenie zavinenie prevádzkovateľa distribučnej sústavy za vzniknutú škodu pri poruchách na zariadeniach prenosovej sústavy a počas odstraňovania porúch predpokladá.

16. Z uvedeného dôvodu odvolací súd prisvedčil v otázke vymedzenia zodpovedného subjektu žalobe žalobkyne, ako i postupu súdu, pokiaľ skúmal zodpovednosť žalovaného v zmysle ust. § 420a OZ a nasl.

17. Na druhej strane, odvolací súd ani po doplnení dokazovania prvoinštančným súdom výsluchom dcéry a manžela žalobkyne, nemohol prisvedčiť, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno a preukázala

príčinnú súvislosť medzi poruchou transformátora a jej vzniknutou škodou na notebooku ACER 5774Z a na osobnom počítači. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, aj vyjadrenia znalca, žalobkyňa ňou tvrdené poškodené veci v čase začatia konania a vykonania znaleckého dokazovania nevlastnila a ako poškodené ich vyhodila. Prvoinštančný súd na strane 13 v bode 18. odvolaním napadnutého rozhodnutia uviedol, že ustanovenie § 420a OZ na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti upravenej v ustanovení 420 OZ nevyžaduje protiprávne konanie, ale príčinnú súvislosť medzi okolnosťami tvoriacimi skutkovú podstatu zodpovednosti majúcimi za následok vznik škody.

18. V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje ako priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva jav druhý (následok). Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie medzi ujmom (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený, nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

19. Vychádzajúc z uvedeného, vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa nepredložila v priebehu konania poškodené veci k posúdeniu i napriek výpovedi svedkov, ktorí podobne, ako žalobkyňa, sú hmotne zainteresovaní na výsledku sporu, odvolací súd dospel k záveru, že nepreukázala, v čom konkrétne škoda spočíva, ako sa táto škoda prejavuje a najmä, či bola spôsobená tak, ako tvrdí, v okolnostiach spojených s prevádzkovou činnosťou žalovaného. Ako bolo uvedené, atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, ktorý vyvoláva, čo znamená, že pokiaľ nebolo možné žalobkyňou tvrdené poškodené veci fyzicky ohliadnuť a ustáliť, aký následok, dôsledok porucha na transformátore žalovaného u nich vyvolala, nebolo možné dať jednoznačnú odpoveď ani na to, či existuje priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku.

20. Sporové konanie je ovládané zásadou prejednávajúcou, čo znamená, že tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a tieto skutočnosti i preukázať, zaťažuje tú stranu sporu, ktorá od ich preukázania vyvodzuje v konaní uplatnené právo.

21. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

22. Civilné sporové konanie je ovládané prejednávajúcou zásadou, v súlade s ktorou úspech procesnej strany je definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednávajúcej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha.

23. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa domáha náhrady škody vo vzťahu k žalovanému v zmysle ustanovenia § 420a OZ v dôsledku nesprávneho fungovania - preťaženia transformátora žalovaného ako distribútora elektrickej energie do domácností, ktorý nezabezpečil adekvátnu prevádzkyschopnosť prenosovej sústavy, spoľahlivú a bezpečnú dodávku elektrickej energie, následkom čoho došlo k vzniku prepätia v prenosovej sústave, čo vyústilo do vzniku škôd na zariadeniach žalobkyne, a to na notebooku Acer 5744 a osobnom počítači NO NAME. Žalobkyňa na preukázanie ňou tvrdených skutočností o vzniku škody na označených zariadeniach predložila znalecký posudok vypracovaný Ing. Meravým a označila svedkov S. a O. S., ktorí zhodne potvrdili, že v rozhodnom časovom intervale vo večerných hodinách 16.02.2013 na elektronických zariadeniach pracovali a tieto boli pripojené do siete. Dcéra O. do výpovede uviedla, že osobný počítač „dostali od rodičov na Vianoce“, čím spochybnila vlastníctvo žalobkyne k nemu a zároveň jej aktívnu legitimitáciu v spore v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody za jeho zničenie.

24. Za nie bez významu tiež odvolací súd považoval, že Ing. Ján Meravý v Znaleckom posudku č. 6/2014 na jednej strane za jednoznačné považoval, že poškodenie elektrických spotrebičov p. S. - žalobkyne vzniklo v priamej súvislosti s poruchou transformátora v obci O., časť O. - M. J. M. 16.02.2013, na

druhej strane sám uviedol, že v čase návštevy znalca u pani žalobkyne 13.08.2014 predmetné elektrické zariadenia už neboli k dispozícii, lebo majiteľka ich časom už vyhodila.

25. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo 27/99, časopis Zo súdnej praxe č. 60/1999 pre záver o existencii príčinnej súvislosti nestačí len konštatovanie, že je taká možnosť alebo pravdepodobnosť.

26. Podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. decembra 2013 sp. zn. 41Cob/150/2013 súd posudkom nie je viazaný, hodnotí ho voľne ako ktorýkoľvek iný dôkaz podľa zásad uvedených v § 191 CSP, hodnoteniu nepodliehajú odborné závery, znalecké závery z hľadiska ich správnosti, súd hodnotí len presvedčivosť posudku, pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, k zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi.

27. Vo väzbe na uvedené odvolací súd došiel k záveru, že pokiaľ i znalec Ing. Meravý v znaleckom posudku uviedol, že poškodenie elektrických spotrebičov žalobkyne vzniklo v priamej súvislosti s poruchou transformátora, avšak tento záver vyslovil bez toho, aby priamo fyzicky predmetné elektrické zariadenia ohliadol, jeho záver je iba hypotéza, pravdepodobnosť a nie priamy výsledok empirického skúmania. V dôsledku uvedeného odvolací súd hodnotil závery znalca za nepresvedčivé.

28. Zároveň nebolo možné overiť hodnovernosť a pravdivosť výpovedí svedkov S. S. a O. S., ktorí vypovedali v prospech žalobou uplatneného nároku, ak žalobkyňa, súc si vedomá svojho úmyslu uplatniť si nárok na náhradu škody za ich zničenie v súdnom konaní, nepochopiteľne sama zničila dôkazy, ktorými by bola spôsobilá preukázať nielen existenciu poškodených vecí, ale i príčinnú súvislosť medzi tvrdenou škodovou udalosťou a škodovým následkom.

29. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

30. Úvaha súdu musí byť opretá o zistené skutočnosti, súd hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Hodnotiacia úvaha súdu pritom nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah.

31. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 26. júna 2014 sp. zn. 21Cdo 2682/2013 skutočnosť preukazovanú iba nepriamymi dôkazmi možno mať za preukázanú, pokiaľ na základe výsledkov hodnotenia týchto dôkazov možno bez rozumných pochybností nadobudnúť istotu (presvedčenie) o tom, že sa táto skutočnosť naozaj stala (že je pravdivá). Nestačí, ak možno usudzovať iba na možnosť jej pravdivosti (na jej pravdepodobnosť).

32. Žalobkyňa v konaní uplatnený nárok odôvodňovala a preukazovala iba nepriamymi dôkazmi - znaleckým posudkom vykonaným bez možnosti znalca poškodené veci ohliadnuť a svedeckými výpoveďami bez toho, aby poškodené veci znalci predložila. Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní preukázala iba pravdepodobnosť, že ku škode elektrospotrebičov ňou popísaným škodovým dejom mohlo dôjsť, avšak nie pravdivosť a hodnovernosť, že sa tak skutočne stalo.

33. Ako odvolací súd uviedol vyššie, pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má zásadný význam otázka, v čom konkrétne škoda spočíva. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

34. Podľa ustanovenia § 420a OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

35. Za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou zodpovedá prevádzkovateľ tejto činnosti, a to bez ohľadu na zavinenie, ak je táto škoda v príčinnej súvislosti s prevádzkovou činnosťou.

36. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd zotrval na skôr vyslovenom závere o tom, že žalobkyňa príčinnú súvislosť medzi ňou tvrdenou škodou a prevádzkovou činnosťou žalovaného

nepreukázala. V tomto smere neuniesla dôkazné bremeno, a preto jej nárok považoval za nedôvodný. Vo väzbe na to rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia bez toho, aby skúmal, zaoberal sa vlastníctvom žalobkyne a jej aktívnou legitimáciou v spore k obom uplatneným nárokom. Byť by i bola vlastníčkou oboch poškodených vecí, dcéra O. nevytvrdila pravdivo, pre výsledok sporu je táto skutočnosť za danej dôkaznej situácie irelevantná. Vo väzbe na to odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku I. zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietol a vo výroku III. rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil

37. O nároku na náhradu trov konania medzi stranami, medzi stranami a štátom, rozhodol s poukazom na neúspech žalobkyne v spore (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP).

38. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa jeho výsledku.

39. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)